

Asia: VN/26120/2023

Arviomuistio viranomaisia koskevista seuraamuksista tietosuojalainsäädännön rikkomisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pirkanmaan hyvinvointialueen näkemyksen mukaan tietosuojalainsäädännön mukaisten hallinnollisten seuraamusmaksujen määrääminen viranomaisille ei käytännössä parantaisi tietosuojaa. Voimassa olevat seuraamukset ja keinot ovat julkisiin organisaatioihin paremmin soveltuvia ja tehokkaampia kuin seuraamusmaksu, koska ne korostavat velvollisuutta toimia lain mukaisesti, toiminnan korjaamista sekä virkavelvollisuuksia.

Sen sijaan hallinnollisten seuraamusmaksujen määräämisellä julkiselle sektorille olisi haitallisia vaikutuksia. Organisaatiot joutuisivat sakon aiheuttaman uhan vuoksi painottamaan toiminnassaan ja ratkaisuissaan tietosuojaa suhteettoman paljon verrattuna muihin oikeuksiin sekä organisaatioiden velvollisuuksiin ja tavoitteisiin. Tällä tavoin muutos vaikeuttaisi tietojen jakamista sekä estäisi tai vähintään hidastaisi digitalisaatiota ja muuta teknologista kehitystä. Lisäksi sakot todennäköisesti kohdistuisivat epätarkoituksenmukaisesti tietosuojasta huolellisemmin huolehtiviin organisaatioihin, joissa loukkaukset paljastuvat ja niistä ilmoitetaan tehokkaammin. Edelleen viranomaisiin kohdistettu seuraamusmaksu ei yksityiseen sektoriin verrattavalla tavalla söisi organisaatioiden voittoa, vaan ensi sijassa haittaisi budjettisidonnaisten resurssien kohdentamista niiden lakisääteisiin tehtäviin ja kansalaisten oikeuksien toteuttamiseen. Hyvinvointialueella vaikutukset voisivat heijastua esimerkiksi asiakkaiden perusoikeuksien toteuttamiseen, lääketieteelliseen kehitykseen, sähköisten järjestelmien käytettävyyteen ja resurssivajeeseen.

Mahdollisuus määrätä hallinnollisia sakkoja julkiselle sektorille vaikuttaisi siis haitallisesti pääministeri Orpon hallitusohjelmassa nimenomaisesti mainittujen tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistuksen tavoitteiden toteutumiseen: ”Kokonaisuudistuksen yhteydessä kumotaan tiedon liikkuvuutta, pilvipalveluiden tarkoituksenmukaista käyttöä tai muuten julkisten palveluiden tarkoituksenmukaista järjestämistä haittaavat säädökset ja hyödynnetään tarvittaessa nykyistä laajemmin GDPR:n kansallista liikkumavaraa.”

Tavoitteiden näkökulmasta voisi olla tehokkaampaa täydentää tietosuojaan liittyvää keinovalikoimaa enemmänkin ennakkollisella ohjauksella sanktioinnin laajentamisen sijaan.

Pirkanmaan hyvinvointialue ei siten kannata viranomaisille asetettavaa seuraamusmaksua.

Segerman Susanna
Pirkanmaan hyvinvointialue